

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Co je možné řešit rozhodčím řízením?

Dnes je jedním z velmi častých ustanoveních smluv uzavíraných mezi podnikateli při jejich podnikatelské činnosti ustanovení o řešení případných vzniklých sporů. Toto ustanovení si smluvní strany sjednávají pro případ, kdyby v budoucnu nastal mezi stranami spor vyplývající či jinak související se smlouvou. Pro takovou eventualitu si strany sjednají, že spor bude řešen prostřednictvím rozhodčího řízení, u rozhodčího soudu, rozhodci.

Dnes je jedním z velmi častých ustanoveních smluv uzavíraných mezi podnikateli při jejich podnikatelské činnosti ustanovení o řešení případných vzniklých sporů. Toto ustanovení si smluvní strany sjednávají pro případ, kdyby v budoucnu nastal mezi stranami spor vyplývající či jinak související se smlouvou. Pro takovou eventualitu si strany sjednají, že spor bude řešen prostřednictvím rozhodčího řízení, u rozhodčího soudu, rozhodci. Důvody pro sjednání si této tzv. rozhodčí doložky mohou být rozličné. Zcela určitě je zde snaha rychlého vyřešení vzniklého sporu, což je v dnešní době dlouho se vleknoucích soudních sporů jistě největší výhodou.

Rozhodčí smlouva se může týkat jednotlivého již vzniklého sporu (smlouva o rozhodci), nebo všech sporů, které by v budoucnu vznikly z určitého právního vztahu nebo z vymezeného okruhu právních vztahů (rozhodčí doložka). Je-li ve smlouvě sjednána rozhodčí doložka nebo je-li uzavřena samostatná tzv. rozhodčí smlouva, v podstatě stejného obsahu, není možné, aby vzniklý spor řešil obecný soud, neboť ten již není k řešení takového sporu věcně příslušným. Obecné soudy nebudou k vyřešení vzniklého sporu věcně příslušné však pouze v případě, že rozhodčí doložka/smlouva byla sjednána platně a vztahuje se na dovolený předmět rozhodčího řízení.

Předmětem řešení sporu prostřednictvím řízení před rozhodci tedy nemůže být jakýkoli spor vzniklý na základě nebo v souvislosti s uzavřenou smlouvou. Zákon č. [216/1994](#) Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů (dále jen „zákon“) ve svém prvním ustanovení stanoví, že tento zákon upravuje rozhodování majetkových sporů nezávislymi a nestrannými rozhodci a výkon rozhodčích nálezů. Tato věta je dále rozvedena tak, že smluvní strany se mohou dohodnout, že o majetkových sporech mezi nimi, s výjimkou sporů vzniklých v souvislosti s výkonem rozhodnutí a sporů vyvolaných prováděním konkursu nebo vyrovnání, k jejichž projednání a rozhodnutí by jinak byla dána pravomoc soudu, má rozhodovat jeden nebo více rozhodců anebo stálý rozhodčí soud. Rozhodčí smlouvu lze dále platně uzavřít, jestliže strany by mohly o předmětu sporu uzavřít smír.

Co vše lze zahrnout pod obecný pojem majetkový spor, jenž tedy může být předmětem řízení před rozhodci? P. Hlavsa vymezuje majetkový spor jako „spor z majetkového (soukromoprávního) vztahu, na základě něhož došlo nebo má dojít za úplatu k převodu věcného, závazkového nebo jiného práva nebo majetkové hodnoty, dále z majetkového vztahu, jehož předmětem je koupě najaté věci, využitá práva nebo jiné majetkové hodnoty. Může jít dále o majetkový vztah vznikající v souvislosti s některým z předchozích právních vztahů v důsledku jeho změny nebo zániku, anebo s ohledem na neplatnost nebo odporovatelnost“ (Hlavsa, P.: Poznámky k rozhodčímu řízení, In: Právní praxe v podnikání 5/1998, s. 8). Majetkovými spory jsou samozřejmě také obchodní spory a spory z mezinárodních smluv.

Další články:

- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)
- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(2. díl\)](#)
- [Nejvyšší soud a forma smlouvy o smlouvě budoucí: krok zpět v ochraně právní jistoty?](#)
- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Spoluvlastnictví a správa společné věci](#)
- [Doručování soudních písemností ze zahraničí do ČR](#)